

Marian Gorynia
Katedra Konkurencyjności Międzynarodowej
Wydział Gospodarki Międzynarodowej
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Recenzja pracy doktorskiej
mgr Katarzyny Harpak
pt. „Strategie zaopatrzenia Polski w gaz ziemny”
Uniwersytet Warszawski w Warszawie
Wydział Zarządzania
2017 rok, 359 stron

Przedkładana recenzja składa się z następujących części:

1. Dobór problematyki badawczej i tematu rozprawy
2. Cele pracy i hipotezy badawcze
3. Metoda badawcza
4. Struktura i treść pracy
5. Rezultaty badawcze
6. Strona formalna pracy
7. Konkluzja końcowa

1. Dobór problematyki badawczej i tematu rozprawy

Autorka podjęła się badania zagadnień, które mają istotny wymiar teoretyczny, a jednocześnie cechują się dużym znaczeniem praktycznym. Zarządzanie strategiczne w organizacjach publicznych stanowi problematykę relatywnie słabiej rozpoznaną aniżeli zarządzanie w sektorze rynkowym, prywatnym albo komercyjnym. Ważne uzasadnienie o charakterze poznawczym dla podjęcia badań w tym zakresie może stanowić chociażby podnoszona w różnych nurtach ekonomii okoliczność, że poziom rozwoju gospodarczego, procesy wzrostu, poziom dobrobytu, a finalnie jakość życia członków społeczeństwa zależą zarówno od efektywności sektora rynkowego, jak i od uwarunkowań instytucjonalnych, które w pewnej części stanowią efekt działania organizacji publicznych. Choćby już z tego powodu stanowiące przedmiot zainteresowania Autorki zagadnienia w pełni zasługują na pogłębioną refleksję naukową. Drugim argumentem na rzecz zasadności prowadzenia badań w tym zakresie jest wymiar bezpieczeństwa, który akurat w wypadku eksplorowanego

sektora ma znaczenie sięgające dużo dalej, aniżeli sama tylko efektywność ekonomiczna. Jest to argument z pogranicza wymiaru poznawczego oraz praktycznego. Rozpoznanie, w jaki sposób wyłaniają się albo są kształtowane strategie zaopatrzenia Polski w strategiczny surowiec, jakim jest gaz, daje z jednej strony możliwości postawienia diagnozy, a z drugiej strony szansę stworzenia rekomendacji ulepszających funkcjonowanie sektora pod kątem bezpieczeństwa. I wreszcie trzecie uzasadnienie, to prawdopodobieństwo uzyskania wyników i zaleceń normatywnych godzących cele ekonomiczne i cele związane z bezpieczeństwem.

Podjęta problematyka wpisuje się na listę najważniejszych problemów występujących we współczesnej fazie ewolucji gospodarki rynkowej, takich jak kwestie zasobowe, energetyczne, środowiskowe, demograficzne, kwestie bezpieczeństwa ekonomicznego, nacisk na podwyższanie konkurencyjności, postępujący rozwój procesów internacjonalizacji i globalizacji. Jako taka należy do ważnych współczesnych wyzwań cywilizacyjnych.

Znaczenie podjętej problematyki ma charakter szczególny w odniesieniu do gospodarki polskiej, która została ponownie włączona do systemu gospodarki rynkowej prawie 30 lat temu. W poprzednim systemie zagadnienia pogodzenia kryteriów czysto ekonomicznych i względów bezpieczeństwa były rozwiązywane inaczej. Nie można wreszcie podjętym badaniom odmówić elementów nowatorstwa – w badaniach odnoszonych do gospodarki polskiej wspomniane zagadnienia nie były dotychczas podejmowane w zadowalającym zakresie.

Dobór problematyki recenzowanej dysertacji stanowi jej silną stronę.

2. Cele pracy i hipotezy badawcze

Głównym celem rozprawy zadeklarowanym na s. 10 wstępu jest „zbudowanie alternatywnych strategii zarządzania w sektorze gospodarki gazem ziemnym w ujęciu BOCR (*Benefits, Opportunities, Costs and Risks*)”. Dodatkowo sformułowano trzy cele szczegółowe:

- Cel poznawczy – stanowiący przegląd i analizę strategii państwa w analizowanym sektorze, przegląd metod i narzędzi przy budowaniu strategii, przegląd literatury przedmiotu, przegląd kategorii i zjawisk wiążących się z podjętym tematem.

- Cel praktyczny – identyfikacja typologii wskaźników zarządzania strategicznego w badanym sektorze (w ramach czterech kryteriów: politycznego, ekonomicznego, społecznego i środowiskowego) w ujęciu BOCR oraz zbudowanie modelu decyzyjnego BOCR.
- Cel aplikacyjny – wypracowanie możliwości oceny i weryfikacji zaproponowanych alternatyw decyzyjnych zarządzania w analizowanym sektorze oraz wyboru strategii optymalnej.

Wyżej opisane cele skłaniają do następujących uwag:

- Po przeczytaniu samego celu głównego rozprawy, miałem wrażenie, że ma on orientację silnie praktyczną – sformułowany jest bowiem w stylu postulatyno-normatywnym.
- Elementy poznawczo-diagnostyczne pojawiają się natomiast w pierwszym celu szczegółowym, określonym jako cel poznawczy.
- Cel aplikacyjny wydaje się mieć charakter narzędziowy – narzędzia mają pozwolić na ocenę i weryfikację alternatyw decyzyjnych oraz wybór optymalnej strategii.
- W świetle powyższego nie jest dla mnie całkiem jasne, czym cel główny różni się od celu praktycznego.
- Prosiłbym także o precyzyjne wskazanie, w których partiach dysertacji zostały zrealizowane poszczególne cele.

Kolejnym elementem opisu podjętych badań są przyjęte hipotezy badawcze:

Hipoteza główna:

„Opracowana i realizowana strategia zarządzania w sektorze gospodarki gazem ziemnym ujęta przez pryzmat jednej wartości (korzyści lub kosztów) oraz z wykorzystaniem jednego kryterium analitycznego (ekonomicznego lub prawnego) nie odzwierciedla rzeczywistych problemów decyzyjnych determinujących strategię zaopatrzenia Polski w gaz ziemny” (s. 11).

Hipotezy szczegółowe:

Hipoteza 1:

„Alternatywy decyzyjne w zakresie zarządzania w sektorze gospodarki gazem ziemnym opracowane wyłącznie w ujęciu analizy korzyści lub kosztów ekonomicznych są rozwiązaniem nieoptymalnym z uwagi na brak ujęcia problemu decyzyjnego w sposób wielopłaszczyznowy i znaczne ograniczenia w ocenie stopnia efektywności wariantu decyzyjnego” (s. 11).

Hipoteza 2:

„Alternatywy decyzyjne w zakresie zarządzania sektorem gazu ziemnego opracowane w ujęciu analizy relacji korzyści i szans do kosztów i ryzyka, dostarczają decydentom szczegółową informację na temat względnych wartości poszczególnych wskaźników problemu decyzyjnego oraz pozwalają na wybór optymalnej alternatywy decyzyjnej” (s. 11).

Hipoteza 3:

„Wielokryterialne metody wspomaganie decyzji mogą być wykorzystane w procesie podejmowania decyzji w sektorze gospodarki gazem ziemnym i tym samym mogą stanowić podstawę dla procesów decyzyjnych na różnych szczeblach zarządzania strategią zaopatrzenia Polski w gaz ziemny” (s. 11).

Zaprezentowane hipotezy skłaniają do wypowiedzenia następujących komentarzy:

- Odnosząc się do sposobu „wyprowadzenia” wymienionych hipotez można zgłosić istotną wątpliwość. Hipotezy te pojawiają się w wywodzie Autorki na zasadzie czystej dedukcji (spekulacji?) – przy żadnej z nich nie wymieniono ani jednej pozycji literatury dającej podstawę do takiego, a nie innego postawienia hipotezy.
- Sposób sformułowania hipotez sprawia, że niemożliwa będzie ich weryfikacja w ujęciu ilościowym. W rachubę wchodzi natomiast jakościowe ustosunkowanie się do zaproponowanych hipotez.
- W moim przekonaniu zdanie określone jako hipoteza 3 nie jest hipotezą. Stwierdzenie, że jakieś narzędzie (wielokryterialne metody wspomaganie

decyzji) może być wykorzystanie w jakimś celu (podejmowanie decyzji w sprawie wyboru strategii) nie może być bowiem poddane w toku procesu badawczego ani weryfikacji ani falsyfikacji.

- Nasuwa się pytanie podobne jak w odniesieniu do celów – w których partiach dysertacji Autorka odniosła się do sformułowanych hipotez?

3. Metoda

Rozstrzygnięcia metodyczne przyjęte przez Doktorantkę w rozprawie są poprawne i zasługują na pozytywną ocenę. Kwestia ustalenia całego zestawu wykorzystanych metod badawczych, jak i ich doboru do poszczególnych zadań badawczych została rozwiązana poprawnie. Jako właściwie dobrane i umiejętnie wykorzystane oceniam także konkretne narzędzia badawcze wykorzystane w dysertacji.

Autorka deklaruje przy tym, że głównie czerpała z arsenału metodycznego nauk o zarządzaniu ze szczególnym zwróceniem uwagi na nurty zarządzania strategicznego oraz zarządzania publicznego. Jednocześnie Doktorantka dodaje, że wychodząc w analizie problemowej od ogólnego kontekstu ekonomicznego doszła do wniosku, że właściwe będzie uwzględnienie zarówno czynników o charakterze jakościowym, jak i ilościowym oraz, iż pożądane jest wykorzystanie ujęcia holistycznego.

Zawarte we wstępie pracy ogólne uzasadnienie wyboru metod badawczych jest w zasadzie przekonujące i można je uznać za zgodne z regułami sztuki. Generalnie zadowalający jest też opis zastosowanych metod, który został rozproszony w kilku miejscach rozprawy (wstęp, rozdziały 3, 4, 5). Tym niemniej chciałbym jednak zwrócić uwagę na kilka okoliczności. Po pierwsze, deklaracja metodyczna Autorki zawarta we wstępie na stronach 11-12 wydaje się być zbyt krótka i lakoniczna. Samo stwierdzenie, że wykorzystuje się metody właściwe dla jakiejś dyscypliny nauki (w tym wypadku nauk o zarządzaniu) nie wystarczy. Lekturze wspomnianej deklaracji metodycznej towarzyszy pewien niedosyt – być może lepszym rozwiązaniem byłoby poszerzenie opisu metodyki we wstępie dysertacji, albo też zrobienie w tymże wstępie wyraźnego odniesienia do treści rozdziałów, gdzie sprawy metodyczne zostały opisane w sposób bardziej rozbudowany. Po drugie, decyzja o zastosowaniu w rozprawie kombinacji metod ilościowych i jakościowych była w moim przekonaniu właściwa. Podsumowując ten fragment recenzji można stwierdzić, iż dobór metod oraz

wykorzystanie metod ilościowych i jakościowych stanowi silną stronę ocenianej pracy.

4. Struktura i treść pracy

Recenzowana rozprawa (łącznie 359 stron) składa się z wstępu, sześciu rozdziałów merytorycznych oraz z podsumowania i wniosków. Ponadto w pracy występują jeszcze następujące składniki: literatura, spis tabel, spis rysunków oraz aneks zawierający trzy załączniki.

Wstęp rozprawy został przygotowany poprawnie – zamieszczono w nim wszystkie potrzebne elementy: ogólny kontekst podjętej problematyki badawczej, cel główny oraz trzy cele szczegółowe rozprawy (poznawczy, praktyczny, aplikacyjny), hipoteza główna, trzy hipotezy szczegółowe, skrótowe omówienie metod badawczych oraz prezentację struktury pracy. W tym miejscu należy przypomnieć zgłoszoną wcześniej uwagę o pożądanym nieco szerszym rozbudowaniu fragmentu wstępu poświęconego opisowi zagadnień metodycznych.

Oceniając ogólnie strukturę pracy należy wskazać na poprawne połączenie tytułu rozprawy, liczby i sekwencji rozdziałów oraz ich treści. Tytuł jest krótki, co w moim odczuciu stanowi atut tej rozprawy. Wprawdzie tytuł sam w sobie nie sygnalizuje problemu badawczego, to jednak zostało to uczynione w klarowny sposób we wstępie rozprawy i nie powoduje to dyskomfortu dla czytelnika. Rozdział 1 poświęcono zarysowaniu pryncypiów dotyczących zarządzania strategicznego w organizacjach publicznych. Te ostatnie zajmują się bowiem budowaniem strategii zaopatrzenia Polski w gaz ziemny. W rozdziale 2 uwagę skoncentrowano na diagnozie zarządzania w polskim sektorze gazu ziemnego, przy czym chodzi tutaj o zarządzanie na poziomie państwa, a nie przedsiębiorstw tworzących ten sektor w naszym kraju. W rozdziale 3 Autorka podjęła próbę zbudowania zestawu wskaźników determinujących czy raczej opisujących bezpieczeństwo gazowe państwa. W rozdziale 4 opracowano metodykę do wykonania badania empirycznego procesu decyzyjnego w zakresie strategii zarządzania w sektorze gazowniczym posługując się koncepcją metody AHP (Analitycznego Procesu Hierarchicznego). Z kolei w rozdziale 5 zaprezentowano analizę uzyskanych wyników badań empirycznych - zanalizowano modele „korzyści”, „kosztów”, „szans” i „ryzyka” zarządzania bezpieczeństwem w sektorze gazu

ziemnego. Rozdział 6 poświęcono prezentacji i ocenie alternatyw decyzyjnych oraz wyborowi optymalnej strategii zarządzania w sektorze gazu ziemnego w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.

Nie wydaje się potrzebne szersze omawianie treści poszczególnych rozdziałów, dlatego ograniczymy się do sformułowania kilku uwag ogólnych. W pracy można wyodrębnić 3 części. Część pierwszą stanowią rozdziały 1 i 2. Mają one charakter diagnostyczno-przeglądowo-literaturowy i w przekonujący sposób uzasadniają doniosłość podjętych zagadnień badawczych. Wypływa z nich wniosek, że sposób zarządzania strategicznego w polskim sektorze gazu ziemnego nie jest wolny od niedoskonałości. Część druga składająca się z rozdziałów 3 i 4 to etap przygotowawczy do przeprowadzenia własnych badań empirycznych podjętej problematyki. Podjęciu badań empirycznych podporządkowane jest zbudowanie typologii wskaźników zarządzania strategicznego w sektorze gospodarki gazem ziemnym oraz refleksja nad technikami i narzędziami wspomaganie decyzji wielokryterialnych oraz nad możliwościami zastosowania metody AHP do budowy strategii bezpieczeństwa gazowego Polski. Trzecia z kolei część składająca się z rozdziałów 5 i 6 jest zorientowana na wybór strategii optymalnej. Przygotowaniem do samego wyboru (rozdział 6) jest analiza uzyskanych wyników badań empirycznych zgodnie z regułami metody AHP (rozdział 5).

W mojej ocenie recenzowana rozprawa ma zbyt duże rozmiary całkowite jak na prace doktorskie. Świadczy o tym przekroczenie 350 stron. Sama praca bez aneksu zawierającego 3 załączniki przekracza 300 stron. Proporcje pomiędzy poszczególnymi częściami (rozdziałami) pracy są względnie zrównoważone, choć zauważalne jest, że rozmiary rozdziału 4 (około 20 stron) oraz rozdziału 6 (około 20 stron) odbiegają się od pozostałych. Mocną stroną dysertacji jest przyjęty klarowny linearny tok rozumowania.

W moim przekonaniu układ pracy jest poprawny – w przyjętym toku rozumowania liczba rozdziałów pracy oraz ich sekwencja są prawidłowe. Struktura wewnętrzna rozdziałów (liczba, rozmiary itp. podrozdziałów) nie nasuwa istotnych wątpliwości – w moim przekonaniu jest ona dobrze uzasadniona, zdyscyplinowana, a także umiejętnie podporządkowana zadeklarowanym celom pracy i przyjętym

hipotezom badawczym. Treść wywodu jest przejrzysta, nie ma zbędnych dygresji, choć w niektórych fragmentach pracy pojawiają się jednak skłonności do wypowiedzi nazbyt szerokich, co w efekcie sprawia, że rozmiary pracy są zbyt duże.

Do mocnych stron rozprawy należy także zaliczyć orientację i biegłość Autorki w zakresie znajomości światowej i polskiej literatury przedmiotu. Doktorantka umiejętnie radzi sobie z rozległą bibliografią przedmiotu rozważań, a także potrafi umiejętnie i sprawnie się nią posługiwać w toku prowadzonego rozumowania. Ponadto na uznanie zasługuje fakt, że Doktorantka przeprowadziła trafną selekcję publikacji cytowanych w pracy.

Na zakończenie tego punktu recenzji zostaną przedstawione wybrane uwagi i pytania merytoryczne nawiązujące do treści rozprawy:

- w pracy brakuje mi nieco odniesień zebranych wyników badań do szerszych ram albo perspektyw teoretycznych – jako przykład niech posłuży pytanie: jak uzyskane przez Autorkę wyniki badań mają się do koncepcji *government failure*?
- pozytywnym wyróżnikiem rozprawy jest wyważone posługiwanie się przez Autorkę tabelami, rysunkami, mapami itp., narzędzia te są dobrze dobrane co do zakresu i umiejętnie wzmacniają argumentację prowadzonego wywodu;
- w samej budowie pracy dostrzec można, iż np. na początku rozdziału 4 występuje fragment, który można by nazwać wstępem do tegoż rozdziału, w innych rozdziałach takiego fragmentu brak. W związku z tym nasuwa się postulat, że dobrze byłoby, gdyby wszystkie rozdziały miały krótki wstęp oraz krótkie zakończenie;
- pod adresem Doktorantki chciałbym zgłosić następującą wątpliwość – co właściwie oznacza użyte w kilku miejscach rozprawy określenie „wzgląd badawczy”? (nawiążę do tego jeszcze w uwagach formalnych).

5. Rezultaty badawcze

Moim zdaniem zarówno względy merytoryczne sprowadzające się przede wszystkim do uzyskanych wyników badawczych, jak i zauważona oraz podkreślona wcześniej poprawność metodyczna ocenianej rozprawy stanowią podstawę do nadania

jej Autorce stopnia doktora nauk ekonomicznych. W moim przekonaniu mgr Katarzyna Harpak zrealizowała postawione cele i zgodnie z wymaganiami obowiązującymi w naukach o zarządzaniu odniosła się do postawionych hipotez badawczych.

W moim przekonaniu podstawę do wystawienia pozytywnej oceny recenzowanej dysertacji stanowią następujące osiągnięcia, które zostały zrealizowane przez Doktorantkę:

- umiejętność wyszukania oraz zdefiniowania interesującego i atrakcyjnego problemu badawczego, zasługującego na zgłębienie w toku prowadzonego badania naukowego (opisane to zostało w celach i hipotezach);
- umiejętność odniesienia podjętej problematyki badawczej do rozważań i wyników innych autorów w nawiązaniu do literatury światowej oraz polskiej;
- dobra orientacja w literaturze przedmiotu – umiejętność selekcji i interpretacji opracowań innych autorów;
- umiejętność adekwatnej do sytuacji badawczej, trafnej selekcji i poprawnego, zgodnego z regułami warsztatu naukowego wykorzystania przyjętych metod badawczych;
- umiejętność samodzielnego prowadzenia badań empirycznych;
- zdolność do krytycznej oceny uzyskanych wyników,
- umiejętność wnioskowania.

Silną stroną dysertacji jest rozbudowana, kompetentna, porządkująca i dobrze skonstruowana koncepcyjnie prezentacja literatury poświęconej badaniom teoretycznym i empirycznym nad problematyką zarządzania strategicznego zaopatrzeniem Polski w gaz ziemny. Moim zdaniem Doktorantka potrafiła umiejętnie zidentyfikować oraz zanalizować najważniejsze aspekty zdefiniowanego problemu badawczego oraz sformułować syntetycznie ujęte „state of the art” w zakresie podjętych zagadnień badawczych.

Mgr Katarzyna Harpak wykazała w rozprawie, że posiada kompetencje w zakresie badania rzeczywistości gospodarczej z wykorzystaniem występujących w literaturze przedmiotu ujęć, podejść i paradygmatów teoretycznych. Jednocześnie udowodniła, że

mając do nich krytyczne podejście można je twórczo modyfikować, rozwijać i adaptować do konkretnej sytuacji badawczej. Podsumowując, można więc sformułować opinię, że cały zrealizowany przez Doktorantkę proces badawczy jest dobrze zakorzeniony i usytuowany w prowadzonych w eksplorowanym obszarze badaniach naukowych.

W moim przekonaniu Autorka zdołała osiągnąć określone we wstępie cele pracy. Odniosła się także w poprawny metodycznie i przekonujący merytorycznie sposób do zaprezentowanych wcześniej czterech hipotez badawczych. Należy podkreślić, że zarówno cele, jak i hipotezy rozprawy zostały skonstruowane w taki sposób, że w mojej opinii uzasadnione było podjęcie badań z nimi powiązanych. Jak już zaznaczono wcześniej, metody dobrane i wykorzystane przez Doktorantkę zgodne są ze standardami obowiązującymi w naukach o zarządzaniu.

Na uwagę i uznanie zasługuje szeroki i ambitny program autorskich badań empirycznych podjętych przez Doktorantkę. Wyniki badań są ważne i interesujące, a także mogą skłaniać do refleksji nad ich wykorzystaniem do budowania rekomendacji dla praktyków gospodarczych związanych z sektorem gazu ziemnego (zwłaszcza w organizacjach publicznych), a także polityków gospodarczych zajmujących się regulacjami obowiązującymi w badanej branży. Sposób operacjonalizacji zmiennych ujętych w badaniu empirycznym nie budzi wątpliwości – modele hierarchiczne BOCR stanowią dobre i relatywnie precyzyjne uporządkowanie środowiska podejmowania decyzji w sprawie zarządzania strategicznego bezpieczeństwem gazowym Polski. Ponadto dobór i sposób wykorzystania metody wspomaganie decyzji wielokryterialnych (AHP – Analityczny Proces Hierarchiczny) jako bazy do przeprowadzenia własnych badań empirycznych oraz prowadzenia rozważań o charakterze normatywnym nie nasuwają uwag krytycznych. Uzyskane przez Doktorantkę wyniki doprowadziły do sformułowania wniosków, które mają duże znaczenie poznawcze i praktyczne. Wyniki badań Doktorantki wnoszą godny zauważenia wkład do aktualnego stanu wiedzy na temat zarządzania strategicznego bezpieczeństwem gazowym Polski.

6. Strona formalna pracy

Strona formalna rozprawy nie jest jej słabą stroną, tym niemniej możliwe i wskazane byłoby uniknięcie występujących potknięć natury językowej. Dysertacja jest napisana zasadniczo poprawnym, zrozumiałym, komunikatywnym i ładnym językiem. Ogólnie można sformułować postulat, by praca była napisana prostszym językiem. Strona graficzna opracowania nie budzi zastrzeżeń. Bardzo przydatne są tabele, rysunki, mapy umiejętnie prezentujące diskutowane zagadnienia.

W pracy występuje jednak pewna liczba błędów językowych – literowych, gramatycznych, stylistycznych i innych uchybień formalnych. Dla ilustracji można podać kilka przykładów niedociągnięć formalnych:

- s. 5 i 6 – w spisie treści, a następnie wewnątrz rozprawy dwukrotnie występuje błąd literowy w tytułach rozdziałów 4 i 5; jest: STARTEGII; powinno być: STRATEGII;
- s. 8 – pierwsze zdanie trzeciego akapitu – nie bardzo rozumiem, co oznacza zwrot „jako wzglądu badawczego nauk o zarządzaniu”, a w szczególności wyraz „wzglądu”;
- s. – 10 brak orzeczenia „jest” w sformułowaniu głównego celu pracy;
- s. 12 – oficjalna nazwa dyscypliny, którą uprawia Doktorantka to nauki o zarządzaniu, a nie nauka o zarządzaniu, jak napisano w pierwszym i drugim wierszu na tej stronie;
- s.12 – drugi akapit; jest: Ekspertach nauki i biznesu; powinno być: ekspertach nauki i biznesu;
- s.12 – akapit jak wyżej; jest: badanie bezpośrednio respondentami; powinno być: badanie bezpośrednio z respondentami;

Bardziej rozbudowana dokumentacja zgłoszonych zastrzeżeń znajduje się w egzemplarzu rozprawy przekazanym recenzentowi.

7. Konkluzja końcowa

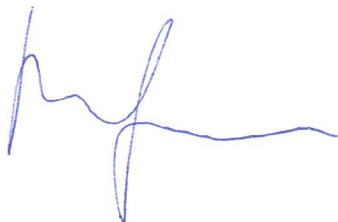
Całościowa ocena recenzowanej pracy doktorskiej jest pozytywna. Do najważniejszych silnych stron rozprawy należy zaliczyć właściwy dobór problematyki badawczej, zasadniczo poprawne sformułowanie celów oraz hipotez badawczych, logiczną, przejrzystą i dobrze podporządkowaną celom oraz hipotezom strukturę

pracy, szeroki program autorskich badań empirycznych przeprowadzonych w ramach przygotowywania dysertacji, poprawne posługiwanie się literaturą przedmiotu, adekwatność metodyczną, poprawność językową oraz umiejętność prowadzenia analizy i wyciągania wniosków.

W przekonaniu autora recenzji praca spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim: stanowi ona oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktorantki, a także umiejętność prowadzenia pracy naukowej.

Wnoszę o dopuszczenie mgr Katarzyny Harpak do publicznej obrony.

Poznań, 20 czerwca 2017

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'H' followed by a long horizontal line that ends in a small loop.